

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«29» серпня 2017 року

№ 13-рк

м. Київ

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснило розгляд заяв товариства з обмеженою відповідальністю «Дарінет-Сервіс» (надалі – ТОВ «Дарінет-Сервіс» або Заявник) від 25.08.2016 № 767/1-3.10 (вх. від 31.08.2016 № 01-11-189) та від 14.09.2016 № 15-09-75/12 (вх. від 29.09.2016 № 01-11-215) (надалі разом – Заяви) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях товариства з обмеженою відповідальністю «Телесистеми України», ідентифікаційний код 34726705 (надалі – ТОВ «Телесистеми України» або Товариство) шляхом відмови у видачі технічних умов для прокладання волоконно-оптичного кабелю в кабельних каналізаціях електрозв'язку, що належать ТОВ «Телесистеми України»:

- в межах ділянки від ЦАТС (Київська обл., м. Бориспіль, вул. Київський Шлях, 86-А) до будинку (кабельного вводу в будівлю) ПП «Мак Дональдз Юкрейн Лтд» за адресою: Київська обл., м. Бориспіль, вул. Київський Шлях, 67 (надалі – Ділянка-1);

- в межах ділянки від т.к. № 570-1794 ККЕ ПАТ «Укртелеком» до будинку (кабельного вводу в будівлю) ПАТ «Ощадбанк» за адресою: м. Київ, вул. Дніпровська набережна, 19-в (надалі – Ділянка-2).

За результатами розгляду Заяви, в діях ТОВ «Телесистеми України» виявлено ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з видачі технічних умов для користування кабельними каналізаціями електрозв'язку.

У зв'язку з цим, розпорядженням адміністративної колегії Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 01.12.2016 № 70-р розпочато розгляд справи № 101070-р-02-05-16 за ознаками вчинення ТОВ «Телесистеми України» порушення, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з видачі технічних умов для прокладання кабелів у кабельних каналізаціях електрозв'язку, які перебувають у власності товариства з обмеженою відповідальністю «Телесистеми України», що може призвести до ущемлення інтересів споживачів (суб'єктів господарювання, які мають намір надавати телекомунікаційні послуги), що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

У ході збирання та аналізу доказів, направлених на всебічне, повне та об'єктивне з'ясування всіх обставин справи, Відділенням встановлено наступне.

За повідомленням Заявника, між ТОВ «Дарінет-Сервіс» та приватним акціонерним товариством «Укртелеком» було укладено договір від 15.01.2016 № 82D200/16-17 (надалі – Договір), відповідно до якого Заявник зобов'язується здійснити комплекс робіт з прокладання волоконно-оптичного кабелю для організації за його допомогою послуг інтернет для приватного підприємства «Мак Дональдз Юкрейн Лтд» (за адресою – Київська обл., м. Бориспіль, вул. Київський Шлях, 67) та публічного акціонерного товариства «Ощадбанк» (за адресою – м. Київ, вул. Дніпровська набережна, 19-в).

З метою виконання умов Договору ТОВ «Дарінет-Сервіс» звернулось до ТОВ «Телесистеми України» із запитом надати технічні умови для прокладання волоконно-оптичного кабелю зв'язку у кабельних каналізаціях електрозв'язку (надалі – ККЕ), власником яких є ТОВ «Телесистеми України», в межах Ділянки-1 та Ділянки-2.

При цьому, у відповідь на запити ТОВ «Дарінет-Сервіс» ТОВ «Телесистеми України» повідомило, що *«...не вбачає за можливе видати ТУ на прокладення кабелю в ККЕ на замовлення ПАТ «Укртелеком» у зв'язку з довготривалою невидачею зі сторони КМФ ПАТ «Укртелеком» технічних умов згідно запитів ТОВ «Телесистеми України». Тобто, ТОВ «Телесистеми України» відмовило у видачі ТОВ «Компанія Дарінет-Сервіс» технічних умов, як першого етапу надання в користування ККЕ, посилаючись на власні взаємовідносини з ПАТ «Укртелеком» (мова оригіналу).*

З метою з'ясування обставин, викладених у Заявах, Відділенням було направлено вимоги про надання інформації до ТОВ «Телесистеми України».

За результатами аналізу отриманої інформації Відділенням встановлено наступне.

Відповідно до статуту ТОВ «Телесистеми України», затвердженого загальними установчими зборами засновників Товариства (протокол № 1 від 31 жовтня 2006 року) Товариство є самостійним господарюючим суб'єктом.

Головною метою Товариства є здійснення виробничої, науково-дослідницької, комерційної діяльності з метою одержання прибутку в інтересах учасників та трудового колективу Товариства, найбільш повного задоволення потреб громадян, підприємств, організацій у товарах та послугах.

Таким чином, ТОВ «Телесистеми України» здійснює господарську діяльність та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання і до нього можливе застосування положень цього Закону.

За інформацією, наданою Товариством листом від 27.09.2016 № 508 (вх. від 27.09.2016 № 01-11-2556), власником кабельної каналізації електрозв'язку в межах Ділянки-1 є ТОВ «Телесистеми України».

За інформацією, наданою Товариством листом від 18.10.2016 № 543 (вх. від 18.10.2016 № 01-11-2709), власником кабельної каналізації електрозв'язку в межах Ділянки-2 є ТОВ «Телесистеми України».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про телекомунікації»:

- власник (володілець) кабельної каналізації електрозв'язку - суб'єкт господарювання, у власності (володінні) якого перебувають уся інфраструктура кабельної каналізації електрозв'язку або окремі її елементи, набуті на належній правовій підставі, призначені для забезпечення доступу до телекомунікаційної мережі загального користування;

- кабельна каналізація електрозв'язку (ККЕ) - обладнання та споруди, призначені для прокладання, монтажу та експлуатаційного обслуговування кабелів телекомунікацій, що включають трубопроводи (канали кабельної каналізації), закладні та оглядові пристрої в колодязях, кабельних шафах, шахтах, колекторах, мостах, естакадах, тунелях, будівлях, а також приміщення для вводу кабелів і розміщення лінійного обладнання;

Умови надання в користування ККЕ визначаються Правилами надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку, які затвердженні Рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 23.08.2015 № 428, яке зареєстроване в Міністерстві юстиції України 12.09.2012 за № 1571/21883 (надалі – Правила).

Згідно з пунктом 2 Розділу I Правил, використання ККЕ - послуга постачальника з надання замовнику у користування місця у каналі ККЕ на договірних умовах на певний строк. При цьому, замовником є суб'єкт господарювання, який отримує у постачальника на договірних засадах послуги з надання в користування ККЕ.

Таким чином, Правилами врегульовано механізм надання в користування ККЕ операторами, провайдерами телекомунікацій іншим суб'єктам господарювання для власних потреб або з метою надання телекомунікаційних послуг.

Отже, ТОВ «Телесистеми України» є суб'єктом господарювання, який є власником ККЕ в межах Ділянки-1 та Ділянки-2 та надає іншим суб'єктам господарювання у користування місця у каналі ККЕ для їх власних потреб або з метою надання телекомунікаційних послуг.

Також Правилами визначено, що для надання в користування ККЕ замовник (суб'єкт господарювання, який отримує у постачальника на договірних засадах послуги з надання в користування ККЕ) має право звернутися до постачальника (оператор, провайдер телекомунікацій, який є власником (володільцем) ККЕ і на договірних умовах надає в користування ККЕ замовникам для власних потреб або надання телекомунікаційних послуг) із запитом про можливість надання в користування ККЕ.

У пункті 2 Розділу II Правил зазначено, що постачальник розглядає подані запити, при цьому здійснює перевірку повноти наданої у запиті інформації без стягнення за це плати та у разі виявлення недоліків, протягом п'яти робочих днів з дня отримання запиту письмово повідомляє про це замовника.

У разі відсутності недоліків у наданому запиті протягом десяти робочих днів, починаючи з дати подання замовником запиту або отримання від замовника необхідної інформації (усунення недоліків у запиті), постачальник зобов'язаний:

1) за умови наявності вільної ємності ККЕ надіслати про це письмове повідомлення замовнику та одночасно виставити рахунок на оплату послуги з розробки та видачі ТУ за реквізитами, вказаними у запиті;

2) за умови відсутності вільної ємності ККЕ запропонувати альтернативну пропозицію (у разі її наявності) на базі своїх ресурсів або розширення існуючої ККЕ на замовленому напрямку у строк не більше одного року за рахунок постачальника.

У разі якщо на заявленій ділянці ККЕ проводиться реконструкція і відсутня альтернативна пропозиція, ТУ для розробки проекту прокладання кабелю на цій ділянці видаються замовнику у строк, що не перевищує одного місяця після завершення відповідних робіт;

3) письмово повідомити про відмову у видачі ТУ із зазначенням причин відмови згідно з пунктом 3 Правил.

Пунктом 3 Розділу II Правил встановлено вичерпний перелік підстав, за наявності яких постачальник має право відмовити замовнику у видачі технічних умов, а саме:

1) відмови замовника від альтернативної пропозиції або пропозиції постачальника провести розширення ККЕ на замовленій ділянці за рахунок постачальника у запропонований строк;

2) наявності простроченої понад три місяці заборгованості замовника за раніше отримані послуги з надання в користування ККЕ, надані цим постачальником;

3) неможливості виконання вимог будівельних норм в галузі зв'язку для прокладання та монтажу кабелю на заявленій ділянці ККЕ;

4) ненадання замовником документів, зазначених в абзацах другому-шостому пункту 3 розділу V цих Правил за виданими ТУ, але виданими не раніше набрання чинності цими Правилами (мова оригіналу).

Разом з тим, за наданою в Заявах інформацією ТОВ «Телесистеми України» відмовило у видачі технічних умов з підстави, яка не передбачена Правилами, оскільки за наявною у Відділенні та повідомленою Заявником інформацією, у останнього відсутня заборгованість перед ТОВ «Телесистеми України».

Якщо власники ККЕ безпідставно відмовляють суб'єктам господарювання, які мають намір отримати технічні умови для користування ККЕ з метою взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж для власних потреб та/або надання телекомунікаційних послуг, у видачі таких технічних умов, створюються бар'єри входження на ринок надання телекомунікаційних послуг, оскільки за наявності певних (технологічних, будівельних, проектних тощо) особливостей (обставин) без використання ККЕ або каналів ККЕ надання телекомунікаційних послуг неможливе.

Такі дії власника ККЕ, ТОВ «Телесистеми України» можуть призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, які мають намір користуватися ККЕ, в порівнянні з тими суб'єктами господарювання, які вже користуються ККЕ та надають телекомунікаційні послуги.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605 (надалі – Методика) проведено дослідження становища ТОВ «Телесистеми України» на ринку надання послуг з видачі технічних умов для прокладання кабелів в ККЕ в межах Ділянки-1 та Ділянки-2.

Товарними межами ринку за взаємозамінністю, подібністю призначення, споживчими властивостями є послуги з видачі технічних умов для прокладання кабелів в ККЕ.

Територіальними межами ринку, який досліджувався є межі Ділянки-1 та Ділянки-2, оскільки отримання цих послуг поза вказаними межами є недоцільним.

Часовими межами ринку визначено проміжок часу, протягом якого залишалися незмінним структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому, в даному випадку це період часу з червня 2016 року по поточний період 2017 року.

За результатами проведення дослідження встановлено, що ТОВ «Телесистеми України» надає послуги з видачі технічних умов для прокладання кабелів в ККЕ, а споживачі за звичайних умов не мають можливості отримати послуги від інших суб'єктів господарювання, оскільки на відповідних ділянках відсутня альтернативна телекомунікаційна інфраструктура.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

Таким чином, становище ТОВ «Телесистеми України» протягом червня 2016 року до поточного періоду 2017 року містить структурні ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку видачі технічних умов для прокладання кабелів в ККЕ, в межах Ділянки-1 та Ділянки-2.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» зловживання монопольним становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Отже, дії ТОВ «Телесистеми України», які полягають у відмові в видачі технічних умов для прокладання кабелів в ККЕ, що перебувають у власності ТОВ «Телесистеми України» та розташовані в межах Ділянки-1 та Ділянки-2, з підстави, яка не передбачена Правилами надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з видачі технічних умов для прокладання кабелів в ККЕ, що можуть призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, які мають намір користуватися ККЕ для надання телекомунікаційних послуг споживачам, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Зважаючи на те, що вказані дії Товариства не призвели до суттєвих обмежень чи спотворення конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Товариству з обмеженою відповідальністю «Телесистеми України» (м. Київ, ідентифікаційний код 34726705) припинити порушення, передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з видачі технічних умов для прокладання кабелів в кабельних каналізаціях електрозв'язку, в межах Ділянки-1 та Ділянки-2, яке може призвести до ущемлення інтересів споживачів (суб'єктів господарювання, які мають намір надавати телекомунікаційні послуги), що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку та усунути причини виникнення порушення, шляхом надання доступу до кабельної каналізації електрозв'язку із дотриманням Правил надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати розгляду рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом 10 календарних днів з дня їх отримання з наданням підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький